

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudcem JUDr. Ondřejem Růžičkou ve věci žalobce: A [REDACTED] O [REDACTED] zastoupeného Mgr. Lenka Hnilicová, Lublaňská 6/55, 120 00, Praha 2, proti žalované: **České republice – Ministerstvu spravedlnosti**, IČ 000 25 429, se sídlem Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2, o zaplacení 701,932,- Kč s příslušenstvím

t a k t o :

- I. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci částku ve výši 10.000,- Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení ve výši 7,75% p.a. od 7.10. 2012 do zaplacení, a to do 15 dnů od právní moci rozsudku.
- II. Žaloba, aby žalovaná zaplatila žalobci částku ve výši 614.892,- Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,75% p.a. od 7.10. 2011 do zaplacení a z částky 10.000 Kč od 7.10.2011 do 6.10. 2012, **se z a m í t á.**
- III. Řízení se co do částky 77.040 Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,75% p.a. od 5.10. 2011 do zaplacení se zastavuje.
- IV. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou doručenou soudu dne 21.9.2012 domáhal, aby žalované byla uložena povinnost zaplatit žalobci částku ve výši 701.932 Kč sestávající se z částek 77.040 Kč představující náklady právního zastoupení, dále částku 124.892 Kč představující ztrátu na výdělků z důvodu rozvázání pracovního poměru v důsledku jeho trestního stíhání a částku 500.000 Kč představující odškodnění za trestním stíháním vzniklou nemajetkovou

újmou. K odpovědnostnímu titulu uvedl, že dne 3.9.2009 bylo usnesením Policie ČR zahájeno jeho trestní stíhání dle ust. § 160 odst. 1 TZ z trestného činu ublížení na zdraví dle ust. § 224/1,2 TZ. Dne 30.11.2009 byla podána obžaloba k obvodnímu soudu pro Prahu 3 a tento soud dne 15.11.2010 uznal žalobce vinným a odsoudil jej k podmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 6ti měsíců se zkušební dobou 18 měsíců. Uvedený rozsudek byl potvrzen i odvolacím soudem. K podanému dovolání Nejvyšší soud ČR čj. [REDAKCE] dne 15.6.2011 uvedená rozhodnutí zrušil. Žalobce byl obžaloby zproštěn rozsudkem obvodního soudu pro Prahu 3 čj. [REDAKCE] dne 20.9.2011, který nabyl právní moci dne 6.10.2011. K požadavku na zaplacení nemajetkové újmy uvedl, že v důsledku vedení nezákonného trestního stíhání došlo ke zničení jeho rodinného života, byl nucen ukončit zaměstnanecký poměr, což vedlo k finančním problémům, které zapříčinily závažné neshody v rodinném a manželském životě a vedly k rozvodu manželství. Rozvrat manželství znamenal zásadní a nevratný zásah do integrity a psychiky žalobce. Následně se žalobce dostal do tíživé situace, kdy bylo rozhodnutím Obvodního soudu pro Prahu 3 rozhodnuto, že má pozůstalé rodině nahradit ztrátu jejich syna, když jak bylo prokázáno smrt jejich syna nezavinil. V důsledku jeho trestního stíhání došlo ke ztrátě jeho zaměstnání, když byl po deseti letech zaměstnání zaměstnavatelem a to [REDAKCE] přesvědčen, aby rozvázal pracovní poměr, což vzhledem ke svému psychickému stavu způsobenému trestním stíháním akceptoval a to formou dohody.

Žalovaná učinila nesporným tvrzení, že žalobce uplatnil dne 6.4.2012 nárok na náhradu škody u žalované, přičemž jeho žádosti po mimosoudním projednání bylo částečně vyhověno. Stanovisko Ministerstva spravedlnosti bylo vydáno dne 24.10.2012. Žalovaná uznala uplatněný nárok na náhradu škody za prokazatelně vynaložené náklady obhajoby ve výši Kč 68.580,-. Tato částka byla poukázána na účet žalobce dne 29.10.2012. Rozdíl mezi požadovaným odškodněním ve výši Kč 77.040,- a přiznaným odškodněním tvoří snížení odškodnění o ½ sazby u úkonu ze dne 7.9.2009 – stížnost, ze dne 3.11.2009 a 19.3.2010 – doplnění dokazování. Dále náhrada hotových výdajů ve výši Kč 14.700,- byla snížena na částku 9.900 Kč, tj. 33 úkonů x 300 Kč. K požadovanému odškodnění za ušlý zisk ve výši 124.892,- Kč žalovaná namítá, že zde neexistuje příčinná souvislost mezi rozvázáním pracovního poměru dohodou a nezákonným rozhodnutím. K požadovanému zadostiučinění za trestní stíhání ve výši Kč 500.000,- žalovaná namítá promlčení nároku. Šestiměsíční promlčecí doba dle ust. § 32 odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb. počala běžet dnem následujícím po dni, kdy se žalobce dozvěděl o vzniklé nemajetkové újmě, tedy dnem následujícím po vyhlášení zprošťujícího rozsudku, tj. 21.9.2011. Žádost byla úřadu doručena dne 6.4.2012, tedy po lhůtě stanovené zákonem. K tomuto odkázala na rozhodnutí NS ČR 30 Cdo 3271/2009.

Mezi účastníky bylo nesporné a soud po provedeném dokazování dospěl ke stejnému závěru, že v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu bylo vydáno nezákonné rozhodnutí a usnesení o zahájení trestního stíhání Policie ČR ze dne 3.9.2009. (za nezákonná se dají označit z pohledu zákona 82/98 Sb., i rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 3 čj. [REDAKCE] ze dne 25.8.2010 a Městského soudu v Praze dne 15.11.2010, neboť rozhodnutí nabylo právní moci a pro nezákonnost byla následně zrušena Nejvyšším soudem ČR sp. zn. [REDAKCE]. Nárok na náhradu škody způsobené zahájením trestního stíhání, které skončilo zprošťujícím rozsudkem, se posuzuje podle ustálené soudní judikatury viz. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 25 Cdo 1487/2001 jako nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím.

Dle ust. § 1 zákona 82/1998 Sb.(dále jen zákona) stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci.

Dle ust. § 2 zákona se odpovědnosti za škodu podle tohoto zákona se nelze zprostit.

Dle ust. § 5 písm. a) zákona stát odpovídá za podmínek stanovených zákonem za škodu, která byla způsobena rozhodnutím, jež bylo vydáno v trestním řízení.

Dle ust. § 7 odst. 1 zákona mají právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.

Dle ust. § 8 odst. 1 zákona lze nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.

Dle ust. § 31 odst. 1 zákona náhrada škody zahrnuje takové náklady řízení, které byly poškozeným účelně vynaloženy na zrušení nebo změnu nezákonného rozhodnutí nebo na nápravu nesprávného úředního postupu. Podle odst. 3 posledně citovaného ustanovení zákona náklady zastoupení jsou součástí nákladů řízení. Zahrnují účelně vynaložené hotové výdaje a odměnu za zastupování. Výše této odměny se určí podle ustanovení zvláštního právního předpisu o mimosmluvní odměně.

Soud se dále zabýval jednotlivými nároky žalobce. K požadavku žalobce na náhradu nákladů obhajoby soud uvádí, že žalovaná uznala uplatněný nárok na náhradu škody za prokazatelně vynaložené náklady obhajoby ve výši 68.580 Kč . Tato částka byla poukázána na účet žalobce dne 29.10.2012. Rozdíl mezi požadovaným odškodněním ve výši Kč 77.040,- a přiznaným odškodněním tvoří snížení odškodnění o 1/2 sazby u úkonu ze dne 7.9.2009 – stížnost, ze dne 3.11.2009 a 19.3.2010 – doplnění dokazování. Dále náhrada hotových výdajů ve výši Kč 14.700,- byla snížena na částku 9.900 Kč, tj. 33 úkonů x 300 Kč. Na jednání soudu dne 5.4.2013 právní zástupkyně žalobce avizovala částečné zpětvzetí žaloby v rozsahu plnění žalovanou, avšak do vyhlášení rozsudku toto neučinila. Před vyhlášením rozsudku žalobce vzal žalobu co do částky 77040 Kč zpět. Vzhledem k nově vytvořenému petitu a jasnému a konkrétnímu požadavku žalobce, soud dovodil, že žaloba v této částce byla vzata zpět včetně požadovaného úroku z prodlení. Soud tak řízení o této částce s příslušenstvím zastavil.

Soud se dále zabýval požadavkem žalobce na úhradu ušlého zisku z důvodu rozvázání pracovního poměru žalobce. Žalobce ani k výzvě soudu nepředložil dohodu o skončení pracovního poměru se uzavřenou mezi jím a společností [REDAKCE]. Z potvrzení o výši výdělků od uvedené společnosti a z výpovědi žalobce a svědků P [REDAKCE] a H [REDAKCE] má soud za prokázané, že žalobce byl zaměstnanec, uvedené společnosti. Z výpovědi žalobce a uvedených svědků má soud za prokázané, že došlo k rozvázání pracovního poměru žalobce dohodou. Vzhledem ke skutečnosti, že rozvázání pracovního poměru dohodou je dvoustranný právní akt, se soud zabýval skutečností, zda-li žalobce musel v přímé příčinné souvislosti k rozvázání pracovního poměru přistoupit. Z uvedených výpovědí má soud za prokázané, že se jednalo o skončení pracovního poměru po vzájemné dohodě. Žalobci nikdo neřikal, že musí pracovní poměr skončit. I svědek P [REDAKCE], který pracoval na stejné pozici technika jako žalobce uvedl, že i on po 6 ti měsících také svůj pracovní poměr skončil. Důvodem byla atmosféra na pracovišti a zvýšené požadavky ze strany zaměstnavatele a to právě nejen vůči

svědkovi P [redacted] ale proti technikům obecně. Nelze tak obecně vztáhnout, že by se atmosféra na pracovišti dotkla pouze žalobce a nelze dospět k závěru, že rozvázání pracovního poměru bylo v přímé příčinné souvislosti s trestním stíháním žalobce. Viz NS ČR Soud připouští, že zostření požadavků se dělo v důsledku úmrtí, ke kterému byl žalobce trestně stíhán, avšak nedělo se tak v přímé příčinné souvislosti s trestním stíháním žalobce, neboť příčinnou bylo právě úmrtí člověka. I žalobce uvedl, že na něj nikdo ze strany zaměstnavatele „netlačil“ k rozvázání pracovního poměru, svědkyně H [redacted] uvedla, že k rozvázání pracovního poměru došlo po vzájemné dohodě. Soud tak dospěl k závěru, že nelze klást k tíži žalované samostatné a dobrovolné rozhodnutí žalobce ohledně skončení jeho pracovního poměru. Soud neshledal přímou příčinnou souvislost mezi samotným trestním stíháním žalobce a jím tvrzenou škodou.

Podle § 31a odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odst. 2 téhož ustanovení zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

Žalobce u žalované svůj nárok na náhradu nemajetkové újmy uplatnil ve smyslu § 14 odst. zákona č. 82/1998 Sb., věc tak může být projednána před soudem (§ 15 odst. 2 zák. č. V daném případě byl žalobce obžaloby zproštěn, čímž mu vznikl nárok na náhradu nemajetkové újmy z titulu vydání nezákonného rozhodnutí dle § 31a odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb.

Soud posuzoval, zda je dostačujícím zadostiučiněním za nemajetkovou újmu způsobenou žalobci nezákonným rozhodnutím konstatování porušení práva nebo zda je přiměřeným zadostiučiněním odškodnění nemajetkové újmy v penězích (§ 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb.). Soud se při rozhodování řídil rozsudky Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30Cdo 2813/2011 nebo ze dne 21. 8. 2012, sp. zn. 30Cdo 2256/2011. Při stanovení formy či výše zadostiučinění soud vychází především z povahy trestní věci, z délky trestního řízení a následků způsobených trestním řízením v osobnostní sféře žalobce, přičemž přihlédne i k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Kritéria uvedená v § 31a odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb. se nepoužijí, neboť se týkají výlučně stanovení odškodnění v případě nesprávného úředního postupu spočívajícího v porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě.

Žalobce byl stíhán pro podezření ze spáchání trestného činu ublížení na zdraví dle ust. § 224 odst. 1,2 TZ. Žalobce je osobou v minulosti netrestanou. Vzhledem k jeho zastoupení obhájcem měl informace, že lze předpokládat, že i v případě jeho odsouzení, mu bude uložen trest na samé spodní hranici trestní sazby. (což vyplynulo i z původně odsuzujícího rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 25.8.2010.) Žalobce nebyl stíhán vazebně. Žalobce netvrdil, že by jeho trestní stíhání bylo medializováno, nebo že by vešlo částečně ve všeobecnou známost. Žalobce postavil zásadní část vzniku nemajetkové újmy na ztrátě zaměstnání v důsledku jeho trestního stíhání a nemožnosti nalézt jiné zaměstnání. Soud k tomuto uvádí, že se shora uvedeného vyplývá, že k rozvázání pracovního poměru došlo na základě dohody o rozvázání pracovního poměru, jako dvoustranného právního aktu a to po vzájemné dohodě se zaměstnavatelem. Co se týká tvrzení žalobce o zvýšeném významu trestního stíhání pro žalobce toto soud nemá za prokázané. Soud má za prokázané, že došlo k rozvodu manželství žalobce a to dne 6.9.2011, avšak v důsledku

toho, že příčinou rozvratu manželství bylo, že žalobce přišel o zaměstnání a manželka živila rodinu. Žalobce se věnoval svým koníčkům a zájmům a práci sháněl laxně. . Posléze si našel přítelkyni. Z uvedeného vyplývá, že v době trestního stíhání se žalobce věnoval svým volnočasovým aktivitám. Soud tak ne zcela uvěřil tvrzení žalobce, že v důsledku trestního stíhání se nevěnoval svým zájmům. K rozvratu rodiny došlo v důsledku laxního shánění práce, nevěnování se rodinně a mimomanželskému poměru žalobce.

Délka trestního řízení, které trvalo od 3.9.2009 do 6.10.2011, tj.cca 2 roky, je přiměřená. Řízení proběhlo na 3 stupních soudní soustavy.

Soud odkazuje na náleze Ústavního soudu ze dne 31. 3. 2005, sp. zn. I. ÚS 554/04 a souhlasí, že každé trestní řízení negativně ovlivňuje osobní život trestně stíhaného, na kterého je sice do okamžiku právní moci meritorního rozhodnutí třeba pohlížet jako na nevinného, avšak samotný fakt trestního stíhání je zátěží pro každého obviněného. Již samotné trestní stíhání výrazně zasahuje do soukromého a osobního života jednotlivce, do jeho cti a dobré pověsti, a to tím spíše, jedná-li se o obvinění „liche“, což je posléze pravomocně stvrzeno zprošťujícím rozsudkem soudu, podle něhož se skutek, z něhož byl jednotlivce obviněn a obžalován, nestal, případně nebyl trestným činem (náleze Ústavního soudu ze dne 17. 6. 2008, sp. zn. II. ÚS 590/08).

Zadostiučinění v penězích je poškozeným obvykle přiznáváno zejména v případech, kdy trestní stíhání bylo vedeno pro podezření ze spáchání závažných trestných činů, bylo medializováno, poškozený v důsledku trestního stíhání přišel o společenskou prestiž (u osoby veřejně známé a uznávané. Jak uvedlo rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30Cdo 2813/2011, forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tj. její přiznání je nad rámec konstatování porušení práva namísto pouze tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce skutečně mělo dostat.

Pro výše uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že konstatování porušení práva žalovanou není dostačujícím zadostiučiněním za nemajetkovou újmu vzniklou žalobci vydáním nezákonného rozhodnutí. Soud se shora uvedených důvodů přistoupil k odškodnění nemajetkové újmy v penězích. V její výši se odrazila jak délka řízení, po kterou byl žalobce vystaven účinkům nezákonného rozhodnutí, zejména však skutečnost, že žalobce byl **PRAVOMOCNĚ** odsouzen a ke „konstataci „, nevinny došlo až Nejvyšším soudem ČR. Soud dále ve výši zadostiučinění zohlednil hrozící trest, působení trestního stíhání žalobce na jeho okolí a jeho zpětná reakce k žalobci a promítnutí obvyklých stavů bezmoci a úzkosti do psychické roviny žalobce. Soud nicméně nevzal za prokázaná tvrzení žalobce a nemajetkové újmy v důsledku ztráty zaměstnání a rozvratu rodiny. Soud dospěl k závěru, že v tomto případě částkou schopnou odškodnit nemajetkovou újmu žalobce je částka 10.000 Kč.

Soud se neztotožnil s námitkou promlčení nároku. Žalobce se dozvěděl o tom, že řízení pravomocně skončilo až ke dni nabytí právní moci zprošťující rozsudku dne 6. 10. 2011 a nikoli na jednání soudu, kde žalobce sice přítomen vyhlášení uvedeného rozhodnutí byl, avšak státní zástupce si ponechal lhůtu k podání odvolání. Jedná o subjektivní vědomost žalobce o definitivním ukončení stavu nejistoty způsobované trestním stíháním. Žalobce tak o definitivní výši a faktickém způsobení nemajetkové újmy mohl uvažovat až v okamžiku pravomocného skončení řízení. Nikoli ke dni vyhlášení rozsudku a z situace, kdy reálně hrozilo další pokračování řízení v důsledku možného podání odvolání státním zástupcem.

Soud přiznal i zákonným úrok z prodlení a to po uplynutí 6ti měsíční zákonné lhůty k projednání žalovanou. Žalobce však požadoval úrok z prodlení od 7.10.2011 tedy o rok dříve. Byť se pravděpodobně jedná o písařskou chybu, tato se objevila v žalobě několikrát, soud tak tento požadavek (od 7.10.2011 do 6.10.2012) jako nedůvodný zamítl.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl dle ust. § 142 odst. 1 OSŘ. Ve sporu byla úspěšná žalovaná, jí však v souvislosti s řízením náklady nevznikly. O náhradě nákladů řízení týkající se nemajetkové újmy soud rozhodl dle ust. 150 OSŘ. Požadavek žalobce na náhradu nemajetkové újmy víceméně bezúspěšným uplatňováním práva, neboť požadoval částky vymykající se řádově soudem přiznávaným částkám zadostiučinění. Žalobce požadoval náhradu nákladů pouze z částky 624.892 Kč představující náhradu nemajetkové újmy a ztrátu na výdělku.

Poučení: **Proti** tomuto rozsudku lze podat odvolání, a to do 15 dnů od doručení písemného vyhotovení rozhodnutí prostřednictvím zdejšího soudu k soudu Městskému v Praze.
Nebude-li dobrovolně splněna povinnost uložena tímto rozhodnutím, může se oprávněný obrátit na obecný soud povinného s návrhem na soudní výkon rozhodnutí.

V Praze dne 4. července 2013

JUDr. Ondřej Růžička, v. r.
soudce

Za správnost vyhotovení:
Masopustová